

ZARZĄDZENIE NR OG.0050.91.2025
BURMISTRZA MIĘDZYCHODU

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia standardów opieki nad dziećmi do lat 3 realizowanych w Żłobku Miejskim
w Międzychodzie**

Na podstawie art. 6d ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798) oraz § 7 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1882), zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Przyjmuje się standardy opieki nad dziećmi do lat 3 realizowane w Żłobku Miejskim w Międzychodzie, które stanowią załącznik nr 1 niniejszego zarządzenia.

2. Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny na podstawie standardów, o których mowa w §1 pkt 1 opracowuje i zatwierdza Dyrektor placówki.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Żłobka Miejskiego w Międzychodzie.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Burmistrz Międzychodu

Krzysztof Sobkowski

Plan opiekuńczo - wychowawczo-edukacyjny

Nazwa i siedziba instytucji :

Żłobek Miejski w Międzychodzie ul. Ignacego Daszyńskiego 21,64-400 Międzychód

Organ prowadzący : Gmina Międzychód , ul. Marszałka Piłsudskiego 2,
64-400 Międzychód

Numer wpisu do rejestru : 2688/Z

Żłobek Miejski w Międzychodzie jest placówką z ponad 40 letnią tradycją. W latach 80 był częścią Zakładu Opieki Zdrowotnej – stąd blisko sąsiaduje ze Szpitalem Powiatowym w Międzychodzie. Obecnie w obiekcie znajduje się Przedszkole nr 4, które umieszczone jest na parterze oraz żłobek znajdujący się na I piętrze obiektu. Żłobek znajduje się blisko osiedli, parków i jeziora, co urozmaica codzienne spacerowanie z dziećmi.

Struktura i zasoby :

W Żłobku Miejskim dostępnych jest 60 miejsc z podziałem na 4 grupy wiekowe. Przyjmowane są dzieci od ukończenia 20 tygodnia życia. Co roku tworzymy grupy dopasowane do wieku i etapu rozwoju naszych podopiecznych. Najmłodsze maluchy tworzą dwie kameralne grupy po 13 osób, a starsze dzieci odpowiednio 18 i 16 uczestników. Liczba opiekunów zawsze jest zgodna z wiekiem i samodzielnością dzieci. Na terenie żłobka znajduje się mały kameralny ogródek, w którym dzieci chętnie spędzają czas podczas różnorodnych zajęć, pikników czy czasu wolnego.

Kierownictwo : Dyrektor : Lucyna Harlejczyk

Osoba zastępująca dyrektora na czas jego nieobecności :

Intendent :

Kontakt telefoniczny do placówki : stacjonarny 95 748 34 46 , kom. 510 060 739

Kontakt mailowy : zlobek.dyrektor@oswiata-miedzychod.pl,
zlobek.intendent@oswiata-miedzychod.pl

Metody pracy : W placówce wykorzystywane są różnorodne metody pracy z dziećmi. Czerpiemy inspirację z pedagogiki Marii Montessori, której kluczowym hasłem jest „Pozwól mi to zrobić samemu”. Wykorzystujemy także elementy Glenna Domana wspierając rozwój poznawczy i pamięć wzrokową. W codziennych rytuałach wykorzystujemy elementy porannego kręgu, które pomagają budować relacje i poczucie bezpieczeństwa. Zabawy sensoryczne rozwijające zmysły i wyobraźnię dzieci przez kontakt z różnorodnymi materiałami.

W każdej grupie wiekowej stosowany jest tzw. „ Graficzny plan dnia”- na umówiony sygnał, dźwiękowy przechodzimy do kolejnych czynności w ciągu dnia i jednocześnie przesuwamy strzałkę wskazując daną czynność. Jasne, czytelne obrazki umieszczone na salach dzieci dają im poczucie bezpieczeństwa i stanowią ich codzienny „ zegar”.

Żłobek bardzo chętnie uczestniczy w projektach zewnętrznych. Zaprasza ciekawych gości, którzy wzbogacają codzienność naszych podopiecznych. Staramy się, aby zajęcia były atrakcyjne, angażujące i rozwijające - ich fragmenty często utrwalamy na krótkich filmikach, które można obejrzeć na naszym profilu. Jednocześnie z najwyższą starannością dbamy o prywatność i wizerunek dzieci -dlatego materiały publikowane na naszym profilu nie przedstawiają twarzy naszych podopiecznych.

W najstarszych grupach dwa razy w tygodniu organizujemy śniadania w formie „stołu szwedzkiego”. To ogromny atut -dzieci uczą się samodzielności, decyzyjności i kulturalnego spożywania posiłków. Świadomie podejmują decyzję i chętnie spożywają nowości.

Bezpieczeństwo i dostosowanie do potrzeb dzieci: Obiekt posiada płaski podjazd, szerokie drzwi oraz wyznaczone miejsce dla niepełnosprawnych na podwórku placówki co ułatwia dostęp osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich oraz rodzicom z wózkami dziecięcymi. Dodatkowo, szerokie i przestronne ciągi komunikacyjne umożliwiają swobodne poruszanie się wewnątrz budynku. Na parterze budynku znajduje się pełnowymiarowa winda dzięki, której można swobodnie przemieszczać się między piętrami. Ułatwia organizację spacerów i komfort organizacji. Winda posiada kartę zabezpieczającą . W celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa i komfortu dzieci, w placówce zastosowano:

- Meble, stoły, krzesła, meble i siedziska przeznaczone dla dzieci do lat 3,
- Dywany są z trudnopalnych i antyalergicznymi tkanin – atestowane,
- Atestowane wyposażenie spełniające normy bezpieczeństwa.

Ponadto, w budynku znajdują się odpowiednio przystosowane wejścia, umożliwiające łatwe przemieszczanie się dzieciom z ograniczeniami ruchowymi. Wejście do budynku zabezpieczone jest domofonem a dodatkowo piętro żłobka jest zakluczane – osoby postronne nie mają dostępu do wnętrza bez zgody personelu.

Wprowadzenie

Człowiek rozwija się w każdym okresie swego życia – od narodzin aż do śmierci. Jak pisze prof. Anna Izabela Brzezińska z Instytutu Psychologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – „Każdy okres życia stawia go przed nowymi zadaniami i nowymi wymaganiami ze strony otoczenia. Całe dzieciństwo czyli od narodzin do 10 roku życia to zaledwie 1/10 naszego życia, a wczesne dzieciństwo obejmujące pierwsze trzy lata życia to tylko 3%. Te 3% ma jednak znaczenie kluczowe dla biegu procesu rozwoju i tego, co osiągamy w każdym kolejnym etapie życia. Nie ma przesady w powiedzeniu, że te wczesne lata życia to fundament, podstawa, bagaż na całe życie.”

W artykule „ Dzieciństwo jako fundament”, Pani Profesor pisze „ Pierwsze trzy lata decydują o tym, czy będziemy umieli korzystać z bogactwa zdarzeń, bogactwa kontaktów z ludźmi. To wtedy zdobywamy podstawowe narzędzia poznawania świata, porządkowania zdobytych informacji i przechowania ich w naszej pamięci”

Z powyższego wyczytać można jak ważną rolę w rozwoju odgrywają instytucje opieki do lat 3. Żłobek jest instytucją uzupełniającą podstawową rolę jaką pełni rodzina. Wczesna opieka i edukacja wysokiej jakości stwarza dzieciom odpowiednie warunki rozwoju ich potencjału życiowego oraz ma głęboki i długotrwały wpływ na ich funkcjonowanie. Daje dzieciom poczucie emocjonalnego bezpieczeństwa i akceptacji, rozwija ciekawość świata, wspiera chęć uczenia się.

Ważnym etapem budowania i rozwijania jakości opieki nad dziećmi do lat 3 jest określenie wymogów (standardów), jakie stawiane są placówce realizującej opiekę nad najmłodszymi dziećmi. W pewien sposób pozwalają również pokazać system procedur i regulaminów regulujących codzienne funkcjonowanie placówki.

I. CELE OPIEKUŃCZO -WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNE

1.Celem ogólnym niniejszego planu jest przede wszystkim :

- a) Stworzenie optymalnych warunków pobytu dzieciom w Żłobku Miejskim w Międzychodzie, przez organizację codziennej opieki zapewniając respektowanie praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka, spełnianie podstawowych potrzeb życiowych tj. fizjologicznych , potrzeb bezpieczeństwa, potrzeby uwagi oraz szacunku.
- b) Stworzenie warunków pobytu dziecka wspierających jego rozwój umiejętności samoobsługowych w tym ich samodzielności, wzmacnianie w budowaniu kontaktów społecznych w tym rówieśniczych.
- c) Wspieranie rozwoju poznawczego, twórczego oraz sprawności fizycznej przez stworzenie takiego środowiska , które umożliwi dziecku w pełni harmonijny rozwój.

2. Cele szczegółowe czyli te, które są realizowane w codziennej pracy instytucji umożliwiające rozwój wiedzy, umiejętności oraz dyspozycji dziecka. Cele te charakteryzuje indywidualne podejście do możliwości dziecka w grupie. Wyróżnić możemy m.in.

a) kształtowanie u dziecka :

- samodzielności, poczucia świadomości ciała,
- świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb ,
- umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji u siebie i innych osób,
- tożsamości oraz świadomości swoich potrzeb,
- poczucia własnego „ja”,
- uważności na siebie i inne dzieci oraz ich potrzeby,
- gotowości do porozumiewania się, umiejętności komunikacyjnych i językowych,
- gotowości do poznawania świata, ciekawości oraz wytrwałości.

b) rozwój koordynacji ruchowej, integralności sensorycznej,

c) rozwój umiejętności utrzymywania wspólnego pola zainteresowania i uwagi,

d) rozwój i poszerzanie wiedzy oraz otaczającego go świata.

II. METODY PRACY Z DZIEĆMI

WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU

STANDARD I NAZWA OBSZARU :

6.1 POCZUCIE PRZYNALEŻNOŚCI DO GRUPY ORAZ NAWIAZYWANIE KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH

CELE :

a) **Ogólne**

Wspieranie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci poprzez tworzenie atmosfery akceptacji bezpieczeństwa i przynależności do grupy. Umożliwianie nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi.

b) Szczegółowe :

Dziecko:

- czuje się częścią grupy, nawiązuje kontakty wzrokowy i werbalny z innymi dziećmi.
- uczestniczy w prostych zabawach z rówieśnikami.
- okazuje emocje w obecności innych i uczy się ich rozpoznawać.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- lalki, pluszaki, pacynki – do odgrywania scenek
- klocki do tworzenia wspólnych konstrukcji
- kartony, chustki , piłki do wspólnych zabaw integracyjnych.
- książki i obrazki przedstawiające relacje między dziećmi
- pomoce z wizerunkiem dzieci z grup (np. zdjęcia, podpisy , tablice imion itp.)

WSKAZÓWKI DYDAKTYCZNE :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- Wita każde dziecko po imieniu-buduje poczucie, że jest zauważone i ważne w grupie.
- Tworzy rytuały grupowe (poranne powitanie, piosenki na rozpoczęcie dnia)
- Zachęca do wspólnej zabawy, współdziałania i pomocy innym („podaj proszę samochód Jasiowi”)
- Dbą o każde dziecko, aby miało możliwość włączenia się w działania w swoim tempie
- Modeluje zachowania społeczne - pokazuje jak się witać, dzielić , dziękować.

b) czego opiekun powinien unikać :

- Porównywania dzieci między sobą (zobacz „Jasiu umie Ty nie).
- Krytykowania lub ocenianie emocji (nie płacz nic się nie stało).

- Wyręczania dziecka w każdej sytuacji – dziecko musi doświadczać samodzielnych relacji.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę:

-Czy każde dziecko ma swoje miejsce w grupie,

- Czy dzieci mają możliwość współpracy na dywanie , stole itp.

- Czy dzieci potrafią spontanicznie wchodzić w kontakt a dorosły jest wsparciem – nie narzuca.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI:

- Strefy tematyczne w tym Strefa emocji i spokoju – miejsce gdzie dziecko może się wyciszyć po emocjach w zabawie.

- Krąg wspólnych spotkań - dywan w centrum sali do zabaw integracyjnych.

- Strefa „ To My” - zdjęcia i symbole dzieci przypisanych do grupy.

PRZYKŁADY :

-Krąg powitalny,

- Zabawy w parach i z podziałem na grupy ,

- Tworzenie wspólnych prac tematycznych,

- Zabawy w teatrzyk,

- Wspólne świętowanie urodzin.

STANDARD I NAZWA OBSZARU:

6.21) UMOŻLIWIENIE DZIECIOM PODEJMOWANIE DECYZJI W SPRAWACH ICH DOTYCZĄCYCH

CELE :

a) Ogólne

Wspieranie rozwoju autonomii dziecka poprzez umożliwianie mu podejmowania decyzji w sprawach , które go dotyczą. Kształtowanie poczucia sprawczości, odpowiedzialności i zaufania do podejmowania własnych decyzji.

b) Dziecko:

- dokonuje prostych wyborów np. wybór zabawki, miejsca, sposobu zabawy.
- podejmuje samodzielnie działania np. ubieranie się, porządkowanie.
- potrafi wyrazić swoje zdanie potrzeby.
- doświadcza konsekwencji swoich decyzji w bezpieczny dla niego sposób,
- rozwija wiarę we własne możliwości i ma poczucie, że może samo podjąć decyzje.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- różnorodne zabawki dostępne na wysokości dziecka,
- lusterko do rozpoznawania emocji na wysokości wzroku dziecka.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- stwarza sytuacje, w których dziecko może samo podjąć decyzje, dokonać wyboru np. chcesz rysować czy budować.
- uznaje prawo dziecka do odmowy : „nie chcesz to może spróbujemy później”
- daje czas na podjęcie decyzji – nie pogania dziecka , nie pośpiesza
- wspiera dziecko słownie w wyrażaniu potrzeb - „ Powiedz co wolisz?”
- chwali za próby samodzielności : „BRAWO”.

b) czego opiekun powinien unikać :

- decydowania za dziecko w każdej sytuacji,
- zmuszanie do działań wbrew woli dziecka,
- nadmiernego wyręczania dziecka,
- krytykowania dziecka za dokonanie złego wyboru.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- czy dzieci mają realny wpływ na przebieg dnia w małych sprawach – np. wybór zabawki czy wybór kolejności jedzenia ,
- czy dorosły reaguje z szacunkiem na decyzje i emocje dziecka.
- czy przestrzeń sprzyja samodzielności.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- strefy aktywności z łatwym dostępem,
- meble i półki w zasięgu dziecka,
- strefa samoobsługi, gdzie dziecko może samo wziąć chusteczkę , przebrać się itp.
- strefa z podejmowaniem decyzji -za pomocą obrazka może zdecydować jaką aktywność czy rodzaj zabawki wybiera

PRZYKŁADY :

- „dzisiaj wybieram” – przez zabawkę dziecko wybiera daną aktywność na czas wolny,
- „dwa stoliki” - różne pomysły – dziecko podejmuje decyzje, gdzie będzie brało udział,
- zabawy w samoobsługę np. samodzielnie nalewa sobie wody do kubeczka, ubieranie lalek itp.

STANDARD I NAZWA OBSZARU:

6.22) ZWIEKSZENIE SAMODZIELNOŚCI DZIECI

CELE :

a) Ogólne

Wspieranie rozwoju samodzielności dzieci w codziennych sytuacjach życia żłobkowego. Stwarzania warunków do samodzielnego działania, doświadczania, pokonywania trudności.

b) Dziecko:

- podejmuje próby samodzielnego jedzenia, sprzątanania po sobie.
- rozumie proste zasady porządku i odpowiedzialności za wspólną przestrzeń,
- doświadcza satysfakcji z własnych osiągnięć.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- ubrania z prostymi zapięciami,
- rzepy, suwaki , duże guziki,
- krzeselka i stoliki odpowiedniej wysokości,
- pomocnicze obrazki pokazujące kolejność wykonywania poszczególnych czynności.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a)rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- zachęcać dzieci do samodzielnych prób – „Spróbuj sam, a ja Tobie pomogę jeśli będziesz tego potrzebował”
- uczy się cierpliwości, spokoju i konsekwencji,
- daje czas na działania.

b) czego opiekun powinien unikać :

- wyręczania dzieci w prostych czynnościach,
- negatywnego oceniania starań dziecka,
- przerywania czynności dziecka w połowie

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- dostosowanie zadań do wieku dzieci ,
- czy dzieci mają możliwość wykonania danej czynności samodzielnie – stan zdrowia , niepełnosprawność itp.
- czy przestrzeń sprzyja samodzielności dziecka ,
- czy każde dziecko ma szansę działać w swoim tempie.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- strefy galerii – prezentacja samodzielnych prac,
- nisko oznaczone półki, przyboru itp.
- instrukcje czytelne dla dziecka podpowiadające wykonywanie danej czynności krok po kroku samodzielnie.

PRZYKŁADY :

- zabawy porządkowe,
- wybieranie w starszych grupach „ dyżurnego”,
- mini projekty np. „ tydzień samodzielnego przygotowania do snu” ubieranie piżamki.

STANDARD I NAZWA OBSZARU:

6.3 Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie

CELE :

a) Ogólne

Wspieranie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci organizowanie sytuacji sprzyjających współpracy komunikacji i wzajemnej pomocy w grupie. Tworzenie akceptacji i zaufania oraz poczucia bezpieczeństwa.

b) Dziecko:

- podejmuje kontakt z innymi dziećmi,
- działa w prostych czynnościach
- uczy się rozwiązywać drobne konflikty

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- plansze z zasadami komunikacji – dziękuję, proszę, przepraszam,
- chusty animacyjne, duże puzzle, klocki
- lalki , kukielki do odgrywania scenek.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- dopasowanie do wieku danej grupy dzieci ,
- modelowanie prawidłowego zachowania i komunikację „ dziękujemy Ani za pomoc”,
- zachęca do wspólnych działań „ Zbudujmy wspólnie dom”,
- wyjaśnia dzieciom sytuacje konfliktu, sporu - „Masz klocek, który chce Ola – pomóżmy jej poszukać drugiego”.

b) czego opiekun powinien unikać :

- faworyzowania jednych dzieci,
- zmuszania do zabawy dziecka, które potrzebuje w tym momencie побыć samo,
- reagowanie krzykiem, z nerwami i stronniczo wobec dziecka

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę:

- czy wybrane zabawki i przestrzeń sprzyjają współpracy a nie zwiększają rywalizacji ,
- czy opiekunowie reagują empatycznie na emocje dzieci,
- czy w grupie panuje atmosfera wzajemnego szacunku.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI:

- strefy zabaw grupowych np. kuchenka, teatrzyk itp.
- „Tablica wspólnych działań”, która upamiętnia fotograficznie wspólne działania –(zdjęcia z poprzednich zajęć itp.)

PRZYKŁADY :

- „Zabawy w kręgu”,
- „Zabawy muzyczno-ruchowe”,
- podejmowanie wspólnych działań – budowanie, rysowanie, malowanie, sprzątanie.

STANDARD I NAZWA OBSZARU:

6.4 Celebracja świąt i innych wydarzeń

CELE :

a) Ogólne:

Wspieranie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci poprzez wspólne przeżywanie ważnych dni, świąt czy wydarzeń grupowych. Budowanie poczucie wspólnoty, tożsamości grupowej .

b) Dziecko:

- uczestniczy w przygotowaniach do uroczystości,
- rozwija poczucie przynależności do grupy ,
- poznaje zwyczaje i tradycje przedstawiane w bardzo prosty sposób,
- doświadcza pozytywnej atmosfery w czasie wspólnego świętowania.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- proste dekoracje, ozdoby związane z daną uroczystością,
- materiały plastyczne dostosowane do danych wydarzeń,
- strefa czytelnika – dostosowana tematyką do danego wydarzenia .

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- wprowadzanie tematu świąt w sposób prosty i zrozumiały dla dzieci poprzez piosnkę czy zabawę,
- wspominanie o innych świątach np. dzieci innego wyznania, które mogą znajdować się w grupie,
- pomaga dzieciom nazwać emocje „Cieszymy się, że Ola ma dziś urodziny”

b) czego opiekun powinien unikać:

- nadmiernego formalizowania uroczystości np. stresujących występów przed rodzicami,
- porównywania dzieci w czynnościach – zobacz umie lepiej niż Ty,
- zbyt długich i trudnych wyjaśnień.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- czy każde dziecko ma możliwość włączenia się do przygotowań na miarę swoich możliwości ,
- czy atmosfera przestrzeni i rytuały budują poczucie wspólnoty,
- czy dzieci przeżywają wspólne wydarzenia we współpracy ze sobą

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- dekoracje przestrzeni zawieszane również na wysokości wzroku dzieci ,
- stworzenie strefy tematu świątecznego – zmieniającego się w zależności od święta czy pory roku.

PRZYKŁADY:

- świętowanie urodzin dziecka,
- wspólne przygotowania do świąt -ozdoby , dekoracje
- zabawy tematyczne „bal”, „ dzień kropki”, „Dzień pluszowego misia”

STANDARD I NAZWA OBSZARU:

7.1 Poznanie i doświadczanie otaczającego świata

CELE :

Ogólne:

Stworzenie dzieciom warunków do poznawania świata poprzez zmysły, działanie, obserwację i eksperymentowanie. Rozwijanie ciekawości poznawczej, uważności i radości z odkrywania

a) Dziecko:

- doświadcza zjawisk przyrodniczych i codziennych sytuacji w sposób aktywny i bezpieczny,
- rozwija spostrzegawczość i umiejętność zadawania pytań,
- uczy się rozpoznawać zmiany w przyrodzie i otoczeniu
- rozwija zmysły poprzez kontakt z różnorodnymi materiałami i fakturami
- uczy się obserwować, porównywać i wyciągać wnioski

ŚRODKIDYDAKTYCZNE:

- naturalne materiały piasek, liście, woda, gałązki, kwiaty, owoce, warzywa,
- pomoce do eksperymentów (pojemniki, woda, kubki, pędzle, lejki, gąbki),
- książeczki o zwierzętach, porach roku, pogodzie, środowisku,
- przedmioty codziennego użytku do eksploracji (łyżki, klamerki, tkaniny, miski).

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- Stwarza dzieciom okazje do samodzielnego odkrywania i eksperymentowania, nie podaje gotowych rozwiązań.
- Zachęca do zadawania pytań: „Co się stanie, gdy...?”, „Jak myślisz, dlaczego to pływa?”
- Wprowadza nowe doświadczenia przez wspólne zabawy, spacer, obserwacje, rozmowy.
- Wspiera dzieci w nazwaniu zjawisk i emocji („Zobacz, wiatr poruszył liść!”, „Dotknij, jaki mokry śnieg”).
- Modeluje postawę ciekawości i uważności – sam zauważa i komentuje zmiany w otoczeniu.
- Zapewnia bezpieczeństwo i komfort podczas poznawania nowych zjawisk.

b) czego opiekun powinien unikać :

- Ograniczania swobodnej eksploracji („Nie dotykaj”, „Nie wolno się ubrudzić”).
- Narzucania gotowych odpowiedzi lub zbyt trudnych pojęć („To jest fotosynteza” zamiast „Roślina rośnie, bo ma słońce i wodę”).
- Zbyt długich i statycznych zajęć – dzieci w wieku żłobkowym uczą się przez ruch i działanie.
- Zastępowania doświadczenia pokazem – lepiej, by dziecko samo sprawdziło niż tylko patrzyło
- Braku różnorodności materiałów (ciągle te same zabawki, brak kontaktu z naturą).

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- Czy dzieci mają możliwość eksperymentowania w bezpieczny sposób.
- Czy mają kontakt z naturalnymi materiałami i różnymi fakturami.
- Czy mają przestrzeń do obserwacji i swobodnego działania (nie wszystko zorganizowane przez dorosłego)
- Czy zajęcia i aktywności są powiązane z porami roku, pogodą, codziennym życiem.
- Czy dzieci przeżywają radość z odkrywania, a nie stres związany z oczekiwaniami dorosłych.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- Strefa przyrody - z roślinami, lupą, naturalnymi materiałami.
- Strefa sensoryczna - z kaszą, tkaninami, przedmiotami o różnych fakturach.
- Miejsce do eksperymentów – blat lub mata, gdzie można coś przelać, zmieszać, przesypać
- Obserwacji za oknem – widok na drzewa, niebo, ptaki; można tam stanąć i patrzeć.
- Strefa czytelnika – proste publikacje przyrodnicze i obrazkowe.

PRZYKŁADY :

- Spacer badawczy - zbieranie skarbów natury, obserwacja pogody, wąchanie kwiatów.
- Eksperyment z wodą - co tonie, co pływa; mieszanie barw w wodzie.

- Dotykowe pudełko - dziecko dotyka i odgaduje, co jest w środku (szyszka, gąbka, kamień).
- Zabawy w „małego badacza” - obserwowanie, jak topi się lód, jak rośnie roślina.
- Odgłosy natury- słuchanie i odgadywanie, co to za dźwięk (wiatr, deszcz, ptak).
- „Zmienna pogoda” - zabawa ruchowa: dzieci pokazują deszcz, wiatr, słońce gestem i ruchem.
- Mini ogródek w sali – sianie rzeżuchy, podlewanie, obserwowanie zmian.

7.2.Przykładowe aktywności wykorzystywane w poszczególnych tematach tygodniowych dotyczących myślenia przyczynowo – skutkowego, umiejętności obserwacji i doświadczania otaczającego go świata , używania określeń dla cech przedmiotów oraz używania określeń przestrzennych.

- **Poznanie zjawiska pływania i tonięcia, rozwój obserwacji i słownictwa**

Środki dydaktyczne: miska z wodą, lekkie i cięższe przedmioty (korek, kamień, plastikowa łyżka, klocek, piłka, gąbka)

Realizacja aktywności :

- 1) Dzieci wrzucają po kolei przedmioty do wody.
- 2) Opiekun zadaje pytania :
  - „Co się stało?
  - „ Co pływa?”
  - „ Jaki przedmiot opadł na dno?”

Opiekun nawiązuje relacje z dziećmi, zachęca dzieci do wypowiedzi wspólnie z nimi podsumowuje : „Korek pływa – jest lekki. Kamień tonie – jest ciężki.”

Rozwijane umiejętności: przyczyna i skutek, porównywanie, nowe pojęcia: „tonie”, „pływa”, „ciężki”, „lekki”.

- **Aktywność rozwijająca koordynację i słownictwo oraz myślenie przyczynowo - skutkowe**

Środki dydaktyczne: duże, lekkie klocki , magnetyczne z pianki lub inne.

Realizacja aktywności:

- 1) Dzieci budują wspólnie wieżę.
- 2) Opiekunowie zachęcają i mobilizują wszystkie dzieci:
  - „Zbudujmy wyżej!
  - Co się stanie, gdy dodamy jeszcze jeden klocek?”
- 3) Gdy wieża się przewróci opiekun opisuje dzieciom co się wydarzyło:
  - „Wieża się przewróciła, bo była za wysoka.”

Rozwijane pojęcia: „wysoko–nisko”, „nad–pod”, „upadło”, „zbudowaliśmy”.

III . Rozwijanie percepcji dotykowej i słownictwa

Środki dydaktyczne: pojemnik z wodą, kubeczki, pipetki, gąbki.

Realizacja aktywności :

- Opiekun pokazuje, jak można „lać deszcz” (pipetką lub kubkiem).
- Dzieci obserwują, jak woda wsiąka w gąbkę lub rozlewa się po tacy.

Opiekun przekazuje dzieciom skutek działań :

- „Woda się rozlewa.
- Gąbka jest mokra.
- Kałuża znika!”

Rozwijane pojęcia: przyczyna–skutek ,”mokry–suchy”, „pełny–pusty”, „dużo–mało”

IV. Rozwijanie percepcji dotykowej i słownictwa

Środki dydaktyczne : balony, lekkie piłeczki

Realizacja aktywności:

- Opiekun mówi dzieciom i zachęca ich to powtarzania : „Balon leci wysoko! A teraz spada!”
- Dzieci śledzą wzrokiem i ruchem. Powtarzają za opiekunem.

Opiekun przekazuje dzieciom skutek działań :

- Balon leci do góry i spada.

Rozwijane pojęcia: „wysoko–nisko”, „leci–spada”, przyczyna–skutek.

V. Rozpoznawanie cech przedmiotów, rozwijanie zmysłu dotyku

Środki dydaktyczne : woreczki lub pudełka z różnymi fakturami (gąbka, piłeczka, klocek, materia, kamień, piórko)

Realizacja aktywności:

- Dziecko losuje przedmiot i opisuje (z pomocą dorosłego): „Miękkie!” / „Twarde!”
- Opiekunowie zachęcają i mobilizują wszystkie dzieci do obserwacji. Zachęca do udziału. Daje szansę na wypowiedź każdemu dziecku w swoim tempie.
- Dziecko przy pomocy opiekuna porównuje pary: „Klocek twardy, miś miękki.”

Rozwijane pojęcia: „wysoko–nisko”, „na–pod”, „upadło”, „zbudowaliśmy”.

VI. Rozwijanie orientacji przestrzennej

Środki dydaktyczne : ulubiona maskotka dziecka

Realizacja aktywności:

- Opiekun chowa misia: „Miś jest pod stołem.”
- Dzieci szukają, a potem same chowają zabawkę: „Miś na krześle!”, „Miś za zasłoną!”

Rozwijane pojęcia: „na”, „pod”, „obok”, „za”, „przed”, „w.”

Rozwijane procesy: pamięć, logiczne myślenie, orientacja przestrzenna.

VII. Ćwiczenie spostrzegawczości, pamięci i logicznego myślenia

Środki dydaktyczne : 3 przedmioty (np. klocek, piłka, łyżka)

Realizacja aktywności:

- Dziecko patrzy na 3 przedmioty, po czym opiekun chowa jeden.
- Pytanie opiekuna skierowane do dzieci : „Czego brakuje?”
- Dzieci odgadują i komentują.

Rozwijane pojęcia: przyczyna–skutek, koncentracja, słownictwo opisowe.

STANDARD I NAZWA OBSZARU:

8.1.1.Wspieranie rozwoju gotowości i umiejętności porozumiewania się z uwzględnieniem mówienia do dzieci

CELE :

a) Ogólne:

Wspieranie rozwoju mowy i komunikacji u dzieci w wieku żłobkowym

b) Dziecko:

- słucha i reaguje na głos dorosłego,
- rozumie proste polecenia,
- podejmuje próby wypowiedzania słów i dźwięków,
- rozwija słownictwo czynne i bierne,
- komunikuje potrzeby i emocje słowem lub gestem,
- uczestniczy w rozmowie i zabawach słownych.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- książeczki obrazkowe i kontrastowe,
- ilustracje tematyczne (zwierzęta, pojazdy, kolory),
- pacynki, maskotki, lalki
- instrumenty i grzechotki
- materiały sensoryczne (różne faktury, przedmioty codziennego użytku),
- piosenki i wierszyki dla najmłodszych,
- lustra do ćwiczeń mimiki i artykulacji

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- Mówi do dziecka często, spokojnie, z emocjonalnym zaangażowaniem.
- Używa prostych, poprawnych zdań – nie spiesz się, daj czas na odpowiedź.
- Zachęca do powtarzania i współuczestnictwa, nie zmuszaj do mówienia.
- Reaguje na każdy przejaw komunikacji – słowo, gest, dźwięk.
- Buduje kontakt wzrokowy i poczucie bezpieczeństwa.
- Powtarza treści – rytm, rym i melodia wspierają rozwój mowy.
- Chwali i wzmacnia każdą próbę komunikacji.

b) czego opiekun powinien unikać :

- Zbyt szybkiego tempa mowy i wielomówstwa.
- Używania zniekształconych słów („amciu, „piciu”).
- Oceniania i poprawiania w sposób negatywny („Nie tak się mówi”).
- Zmuszania dziecka do powtarzania

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- Czy dziecko reaguje na imię i polecenia.
- Czy próbuje powtarzać słowa i dźwięki.
- Czy chętnie słucha i obserwuje osobę mówiącą.
- Czy rozumie proste pytania.
- Jak rozwija się słownictwo i czy występują ewentualne trudności w mowie lub słuchu.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- Strefa książki i – miękki dywan, książeczki na wysokości dziecka, wygodne miejsce do wspólnego czytania.
- pacynki, kukielki, maskotki do rozmowy i odgrywania scenek.
- Strefa muzyczna – instrumenty, miejsce do wspólnego śpiewania i rytmizowania.

Przestrzeń uporządkowana, spokojna, bez nadmiaru bodźców dźwiękowych

1. PRZYKŁADY :

- Zabawa w nazywanie: Opiekun pokazuje przedmioty i nazywa je: „To jest piłka”, „To jest lalka”. Dziecko powtarza lub wskazuje właściwy przedmiot.
- Zabawy dźwiękonaśladowcze: „Jak robi piesek?”, „Jak jedzie auto?” – dzieci naśladują dźwięki.
- Zabawy paluszkowe i rytmiczne: „Idzie rak nieborak”, „Tu paluszek, tam paluszek”.
- Zabawy w teatrzyk: Opiekun rozmawia z dziećmi poprzez pacynkę („Miś mówi: dzień dobry!”).
- Czytanie krótkich książeczek: Oglądanie obrazków, wspólne wskazywanie i nazywanie elementów.

- Zabawy w kręgu: Piosenki i zabawy z gestem: „Koła autobusu”, „Panie Janie”.
- Rozmowy sytuacyjne: Opiekun opisuje codzienne czynności („Teraz myjemy ręczki”, „Ubieramy buciki”).

8.1.2. i 8.1.3

Wzbogacanie słownictwa i wzbogacania słownictwa

CELE :

a) Ogólne:

Rozwijanie i poszerzanie zasobu słownictwa dzieci poprzez codzienne sytuacje, zabawy i rozmowy, które zachęcają do nazywania, opowiadania, pytania i powtarzania słów.

b) Dziecko:

- rozumie coraz więcej słów i zwrotów,
- nazywa znane przedmioty, osoby, zwierzęta i czynności,
- powtarza słowa po dorosłym,
- posługuje się prostymi zdaniami,
- zadaje pytania lub reaguje na nie,
- wzbogaca słownictwo czynne i bierne w zabawie i codziennych sytuacjach.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- książeczki obrazkowe i tematyczne,
- zestawy ilustracji (zwierzęta, owoce, pojazdy, emocje),
- pacynki i maskotki,
- zabawki tematyczne (naczynia, ubranka, pojazdy),
- materiały naturalne: owoce, liście, kamyki – do opisu i dotykania,
- piosenki i rymowanki utrwalające słowa,
- lustra – do ćwiczeń artykulacyjnych i zabaw w naśladowanie.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru:

- Wprowadza nowe słowa w naturalnych sytuacjach dnia codziennego (podczas posiłków, ubierania, spaceru).
- Powtarza słowa w różnych kontekstach – dziecko szybciej je utrwala.
- Wzmacnia pozytywnie każdą próbę wypowiedzi.
- Używa poprawnych form językowych – unika zniekształceń.
- Mówi powoli, wyraźnie, z ciepłem i zaangażowaniem emocjonalnym.
- Często zadaje pytania otwarte, zachęcaj do nazywania.
- Włącza słowo w ruch, gest i działanie.
- Reaguje na komunikację niewerbalną – gest, mimikę, wskazanie – i nazywaj to, co dziecko wyraża.

b) czego opiekun powinien unikać:

- Nadmiaru nowych słów naraz – dziecko potrzebuje powtórzeń i utrwalenia.
- Stosowania niepoprawnych form językowych lub „mowy dziecinnej”.
- Zmuszania dziecka do powtarzania słów.
- Oceniania błędnych prób („Źle powiedziałeś”).
- Przeładowania otoczenia bodźcami, hałasem lub zbyt wieloma obrazkami jednocześnie

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę:

- Czy dziecko rozumie proste polecenia i pytania.
- Czy potrafi nazywać znane przedmioty, osoby, czynności.
- Czy próbuje powtarzać nowe słowa.
- Czy rozumie pojęcia ogólne (duży–mały, zimny–ciepły, itp.).
- Jak rozwija się jego słownik czynny (słowa, które wypowiada) i bierny (słowa, które rozumie).
- Czy wykazuje zainteresowanie rozmową i książkami.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI:

- książki – półka z książkami i ilustracjami, miejsce do wspólnego czytania i rozmów.

- Strefy tematyczne – pozwala dzieciom poznawać przedmioty i nazywać np. „w kuchni”, „na wsi”, „w ogrodzie”
- lalki i pacynki – do odgrywania scenek i dialogów.
- Przestrzeń do zabaw w kręgu – wspólne śpiewanki, rymowanki i gry słowne

Przestrzeń powinna być uporządkowana i dostosowana do możliwości dziecka, by ułatwić obserwację i nazywanie otaczających rzeczy.

PRZYKŁADY :

1. Zabawa „Co to jest?”

- Opiekun pokazuje przedmiot lub obrazek i nazywa go.
- Dziecko powtarza lub wskazuje, gdy usłyszy nazwę.

2. „Znajdź i pokaż”

- Opiekun mówi: „Pokaż misia”, „Gdzie jest piłka?”.
- Dziecko wskazuje odpowiedni przedmiot.

3. Zabawy tematyczne:

- „W kuchni” – dziecko nazywa łyżkę, talerz, kubek.
- „Na farmie” – zwierzęta i ich głosy.

4. Czytanie i rozmowa o obrazkach:

- Wspólne oglądanie książeczki, pytania typu „Co to?”, „Jakiego koloru jest piłka?”.

5. Zabawy rytmiczno-słowne:

- Powtarzanie rymowanek: „Sroczka kaszkę warzyła”, „Idzie rak nieborak”.

6. Zabawy z piosenką:

- „Panie Janie”, „Koła autobusu”, „Stary niedźwiedź mocno śpi” - dzieci powtarzają słowai gesty.

7. Zabawy sensoryczne:

- Opisywanie wrażeń: „Miękki kocyk”, „Twardy klocek”, „Zimna woda”.

8. Zabawy z pacynką:

- Pacynka zadaje pytania: „Jak masz na imię?”, „Co lubisz jeść?”, zachęca do dialogu.

Standard 9.2 Wybrane aktywności wspierające rozwój fizyczny dzieci

Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom aktywności, takie jak:

- Ścieżki sensoryczne - chodzenie na bosaka po trawie, piasku, folii bąbelkowej, szyszkach, fakturach.
- Zabawy wodą, np. przelewanie, chlapanie, przekładanie drobnych elementów w wodzie.
- Zajęcia z piaskiem, ziemią.
- Malowanie palcami, rękami, gąbkami.
- Słuchanie różnych dźwięków — instrumenty, przedmioty codziennego użytku, dzwonki, folie szeleszczące.
- Wydawanie dźwięków ustami — naśladowanie zwierząt, pojazdów, powtarzanie prostych dźwięków.
- Próbowanie ziół, owoców, bezpiecznych produktów spożywczych o różnych smakach.
- Wąchanie kwiatów, ziół, aromatycznych przypraw.
- Testowanie smaków — słodkiego, słonego, kwaśnego w bezpiecznych warunkach.
- Zabawy koszykiem skarbów — różnorodne przedmioty o różnych fakturach, kształtach i zapachach.

Zabawy wspierające rozwój motoryki małej:

- Budowanie i układanie z klocków różnego rodzaju.
- Wkładanie i wyjmowanie przedmiotów z pudełek, pojemników, butelek z wąskim otworem.
- Chwywanie, darcie, zgniatanie, składanie papieru.
- Malowanie pędzlem, palcami, gąbkami.
- Lepienie, wałkowanie, masy solnej, plasteliny.
- Przyczepianie i odczepianie elementów, np. rzepy, guziki, spinacze, zatrzaski.
- Zabawy z przyciskami, klawiszami, pokrętłami, otwieraniem i zamykaniem.
- Zabawy paluszkowe.

Ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:

- Wspinanie się na stabilne elementy, np. poduszki, ławeczki, niskie schodki.

- Chodzenie po wyznaczonym śladzie lub linii.
- Samodzielne jedzenie — nabieranie łyżką, picie z kubka, przekąski do rączki.
- Malowanie, rysowanie kredkami, pisakami, kredą.
- Samodzielne mycie rąk, buzi.
- Sprzątanie zabawek do wyznaczonego pojemnika.
- Zabawy z piłką — turlanie, rzucanie, łapanie, podrzucanie.
- Przeciąganie lekkich elementów (np. sznurka z przyczepionym przedmiotem).

Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:

- Turlanie się po podłodze, dywanie, materacu.
- Huśtanie się na bujaku, na rękach opiekuna.
- Przeciskanie się przez tunel, pod stołem, między poduszkami.
- Otulanie się kocem, chustą, zabawy w kokonie.
- Delikatne masowanie pleców, dłoni, stóp, twarzy — ręką lub wałeczkami sensorycznymi.
- Rzucanie się na miękkie poduchy lub materac.

Aktywności w zakresie dużej motoryki, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu:

- Tory przeszkód — przechodzenie przez obręcze, omijanie pachołków, przeskakowanie przez niskie przeszkody.
- Swobodne zabawy na placu zabaw, na nierównej powierzchni (trawa, piasek, kamyczki).
- Chodzenie po krawężniku, wzdłuż wyznaczonej linii.
- Bieganie po bezpiecznej przestrzeni na zewnątrz.
- Przeciąganie, pchanie, ciągnięcie lekkich wózków, skrzynek, zabawek na sznurku.
- Toczenie dużych piłek, lekkich przedmiotów.
- Zawody ruchowe w prostym wydaniu — kto szybciej dobiegnie, przejdzie, dotknie.
- Wchodzenie i schodzenie z niskich schodków lub podestów pod nadzorem.

Standard 10. Wybrane aktywności zachęcające dzieci do wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach; wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów; poznawania różnych wytworów kultury.

Wyrażanie twórczej ekspresji w różnych formach

- Swobodne malowanie, rysowanie na dużych formatach papieru.
- Zabawy konstrukcyjne z wykorzystaniem klocków, pudełek, kartonów, pojemników
- Taniec swobodny do muzyki, zabawy muzyczno-ruchowe.
- Śpiewanie, naśladowanie dźwięków, zabawy rytmiczne.
- Zabawy w teatrzyk z wykorzystaniem pacynek, pluszaków, rekwizytów.
- Opowiadanie przez dzieci historyjek obrazkowych lub wymyślonych bajek.
- Zabawy dramatyczne - odgrywanie prostych scenek, np. z życia codziennego, naśladowanie zwierząt.
- Rysowanie kredą na tablicy lub podłożu zewnętrznym.
- Malowanie gąbkami, stemplem, patyczkiem
- Swobodna zabawa lusterkami - obserwacja siebie i mimiki.

Wyrażanie twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów :

- Dzieci mają swobodny dostęp do materiałów plastycznych: kartki, kredki, mazaki, farby, plastelina.
- Zabawy materiałami naturalnymi: szyszki, kamyki, liście, gałązki, piasek, woda.
- Umożliwiamy malowanie i rysowanie na różnych podłożach: papier, karton, folia, płótno.
- Organizujemy zabawy sensoryczne z wykorzystaniem masy solnej, piasku kinetycznego.
- Proponujemy działania twórcze z wykorzystaniem materiałów z recyklingu: rolki, pudełka, butelki.
- Zapewniamy miejsca, w którym dzieci mogą swobodnie eksperymentować z materiałami — np. strefa plastyczny.

Poznanie różnych wytworów kultury :

- Czytamy i oglądamy książki o wysokim poziomie estetycznym i starannym wykonaniu.
- Umożliwiamy dzieciom słuchanie muzyki klasycznej, dziecięcej i tradycyjnych utworów w odpowiedniej jakości.
- Pokazujemy dzieciom ilustracje, zdjęcia, materiały przedstawiające różne formy sztuki i architektury.
- Organizujemy zajęcia tematyczne dotyczące tradycji i zwyczajów (np. świątecznych, regionalnych).
- W miarę możliwości uczestniczymy w wydarzeniach kulturalnych dostosowanych do wieku dzieci (np. teatrzyk, muzyka na żywo, koncerty).
- Uczestniczymy w krótkich spacerach lub wyjściach tematycznych (np. obejrzenie muralu, rzeźby w przestrzeni publicznej, wystawy malarskiej, fotograficznej).

▪ HARMONOGRAM OBEJMUJĄCY STAŁE I ZMIENNE ELEMENTY DNIA I PLANOWANE AKTYWNOŚCI

Godzina (orientacyjna)	ELEMENTY HARMONOGRAMU DNIA	CZYNNOŚCI KAŻDEGO DZIECKA
6.00-8.00	Początek dnia schodzenie się dzieci, rozbieranie w szatni przez rodziców	Dziecko jest rozbierane w szatni lub miejscu, w którym może uczyć się współpracować w rozbieraniu. Żegna się z rodzicami, wita z personelem. Jest wprowadzane do innych dzieci . Wraz z opiekunem idzie umyć ręczki. Bawi się swobodnie indywidualnie lub z opiekunką korzystając z przygotowanej przestrzeni i zabawek. Ma możliwość obserwowania zabaw innych dzieci. W niektórych z nich bierze udział z pomocą opiekunki W starszych grupach dyżurny szykuje stół.
8.15-8.50	Śniadanie*	Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości. Wtorek i czwartek to śniadanie w formie stołu szwedzkiego w grupach starszych.

8.50-10.00	<p align="center">Zabawowe aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne sfery rozwoju)</p>	<p>Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci.</p> <p>Zabawy edukacyjne pomagają dzieciom rozwijać się wszechstronnie – uczą, bawią, pozwalają odkrywać świat, obserwować innych i rozwijać swoje talenty</p> <p>Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane.</p>
10.00-10.20	<p align="center">II śniadanie*</p>	<p>Dziecko w ciszy i w swoim tempie spożywa posiłek.</p>
10.20-11.20	<p align="center">Wyjście na świeże powietrze</p>	<p>Przebywa na powietrzu poza budynkiem. Możliwość werandowania, zabaw na trawie lub matach rozłożonych na trawie (przy sprzyjającej pogodzie) lub spaceru (w wózku). Zabawy i aktywności edukacyjne.</p>
11.30- 12.00	<p align="center">Obiad II danie</p>	<p>Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku.</p> <p>Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.</p>
12.00 -13.45	<p align="center">Odpoczynek</p>	<p>Odpoczywa, kiedy jest zmęczone. Forma odpoczynku jest dostosowana do potrzeb dziecka . Dzieci mają możliwość oglądania książeczek, słucha opowiadań czytanych przez opiekuna lub słuchać muzyki relaksacyjnej. Zwykle dzieci śpią mniej więcej o tej samej porze w łóżeczkach lub na leżaczkach.</p>
13.50 -14.15	<p align="center">Zupa</p>	<p>Ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości.</p>
14.15 -16.00	<p align="center">Zabawowe aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne sfery rozwoju)</p> <p align="center">Zakończenie dnia – pożegnanie</p>	<p>Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci.</p> <p>Propozycje zabaw edukacyjnych łączą w sobie elementy, umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, odkrywanie nowych zjawisk, obserwowanie innych dzieci i rozwijanie osobistych umiejętności.</p> <p>Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane. Żegna się z dziećmi i opiekunkami. Jest odprowadzane do rodzica. Dziecko jest ubierane w szatni lub miejscu, w którym może uczyć się współpracować w ubieraniu.</p>

*Mycie rąk przed posiłkiem (dotyczy to każdego posiłku) oraz wg potrzeb.

*Wyjścia na świeże powietrze mogą być zamieniane godzinowo ze względu na panujące warunki atmosferyczne.

Woda do picia dostępna jest dla dzieci przez cały dzień.

Miesiąc	Temat tygodnia dostosowane do każdej grupy wiekowej	Obchodzenie Dni dodatkowych	Inicjatywy dodatkowe	Goście	Inne
Styczeń	1. Ubiór zimowy 2. Bałwanek 3. Sporty, zabawy zimowe 4. Dzień Babci i Dziadka 5. Eskimos, Igloo, lód.	Dzień Babci i dziadka	Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,	Gość specjalny w ramach „Maluszekw Krainie Książki	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10 Aranżacja tablic informacyjnych dla rodziców -tel. do specjalisty itp.
Luty	1. Karnawał 2. Kuchenne smaki 3. Dokarmianie Ptaków. 4. Dinozaur	Walentynki Dzień Dinozaura Dzień Naleśnika Dzień Pizzy	Balik Karnawałowy Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,	Kucharz Gość specjalny w ramach „Maluszek w Krainie Książki”	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10
Marzec	1. Zwierzęta domowe 2. Porządki w ogrodzie 3. Wiosna kolor zielony 4. Woda	Dzień Dentysty Dzień Wody Dzień Kobiet I Dzień wiosny	Dzień Zespołu Downa Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,	Gość specjalny w ramach „Maluszek w Krainie Książki	Dzień Otwarty-spotkanie z rodzicami
Kwiecień	1. Wielkanoc 2. Bocian i żaba 3. Tydzień zdrowia 4. Kosmos 5. Flaga, Godło	Święta Wielkanocne Dzień Ziemi Dzień Kosmosu	Światowy Dzień Autyzmu Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,	Zajęcek Gość specjalny w ramach „Maluszek w Krainie Książki Spotkanie z pielęgniarką	Zajęcia z rodzicami - spotkanie grupowe
Maj	1. Straż 2. Zwierzęta wiejskie 3. Łąka 4. Moja rodzina	Dzień Strażaka Dzień Matki Dzień Pszczoły	Święto Flagi Dzień Rodziny Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,	Gość specjalny w ramach „Maluszek w Krainie Książki	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10
Czerwiec	1. Gdzie słychać melodię 2. Zwierzęta Afrykańskie 3. Lato 4. Bezpieczne wakacje	Impreza na zakończenie roku Dzień muzyki Dzień Ojca	Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,	Gość specjalny w ramach „Maluszek w Krainie Książki	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10
Lipiec/ Sierpień					
Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10 Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,					
Wrzesień	1. Czas Adaptacji, nawiązywania relacji, wzajemnego poznawania się. 2. Owoce jesienne	Dzień Kropki Dzień Jabłka Dzień Chłopaka	 Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,	Gość specjalny w ramach „Maluszek w Krainie Książki	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10

Październik	<ol style="list-style-type: none"> 1. Warzywa jesienne 2. Dary jesieni 3. Grzybobranie 4. Wiewiórka i jeż 5. Bezpieczeństwo na drodze 		<p>Dzień uśmiechu</p> <p>Celebrowanie urodzin dzieci w grupie.</p>	<p>Gość specjalny w ramach „Maluszek w Krainie Książki</p> <p>Spotkanie z Panią leśnik</p>	<p>Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10</p>
Listopad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bajki 2. Jesienna pogoda 3. Kolory jesieni 4. Misiowe przygody 	<p>Dzień postaci z bajek</p> <p>Dzień Pluszowego misa</p>	<p>Dzień pozdrowień</p> <p>Światowy dzień wczesniaka</p> <p>Dzień Niepodległości</p> <p>Dzień seniora</p> <p>Dzień zapobiegania przemocy</p>	<p>Spotkanie z Katarzyną Kędziorską</p> <p>Gość specjalny w ramach „Maluszek w Krainie Książki</p>	<p>Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,</p> <p>Udział w akcji 19 dzień bez przemocy , całoroczna gazetka o standardach Ochrony Małoletnich</p>
Grudzień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grudniowy czas 2. Tradycje świąteczne 3. Zima 		<p>Dzień górnika</p>	<p>Gość specjalny w ramach „Maluszek w Krainie Książki</p> <p>Mikołaj</p>	<p>Zajęcia otwarte z rodzicami</p> <p>spotkanie grupowe</p>

IV . PLANOWANE AKTYWNOŚCI

<u>Aktywność codzienna</u>	<u>Zalety i znaczenie dla dziecka</u>	<u>Cele stałych aktywności</u>	<u>Strefy do realizacji</u>
<u>Poranny krąg</u> <u>„Dzień dobry, witamy się!”</u>	Buduje poczucie bezpieczeństwa, przynależności do grupy, rozwija język i komunikację.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kształtowanie więzi społecznych ▪ Rozwijanie umiejętności komunikacji ▪ Budowanie poczucia wspólnoty 	Strefa komunikacyjna - dywan, krąg powitalny, kącik muzyczny
<u>Myjemy ręczki – czynności higieniczne</u>	Utrwala nawyki higieniczne, uczy kolejności czynności, rozwija samodzielność.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój samodzielności ▪ Wdrażanie do dbania o siebie ▪ Kształtowanie odpowiedzialności 	Strefa działań praktycznych - łazienka, umywalka na wysokości dziecka, ręczniczki
<u>Ubieranie się i rozbieranie</u>	Rozwija koordynację ruchową i samodzielność, wzmacnia wiarę we własne możliwości.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspieranie rozwoju ruchowego ▪ Budowanie pozytywnego obrazu siebie ▪ Uczenie cierpliwości wytrwałości 	Strefa szatni - indywidualne miejsca na ubrania, ławeczki
<u>Przy stole z przyjaciółmi/posilki</u>	Uczy kultury stołu, zwrotów grzecznościowych, rozwija samodzielność i relacje.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kształtowanie kompetencji społecznych ▪ Wdrażanie do zasad współżycia ▪ Rozwój języka i komunikacji 	Strefa posiłków - stoliki dziecięce, krzeselka, naczynia dostosowane do wieku
<u>Zabawa swobodna i konstrukcyjna</u> <u>„Buduję świat z klocków”</u>	Rozwija wyobraźnię, myślenie przestrzenne, współpracę i cierpliwość.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspieranie poznawczej ciekawości ▪ Rozwijanie motoryki małej ▪ Nauka współdziałania 	Strefa zabawy i konstrukcji - dywan, klocki, pudełka, stoliki do działań manualnych
<u>Poranny taniec/zabawy ruchowe</u>	Wzmacnia ciało, daje radość, rozładowuje emocje, buduje więź grupową.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój fizyczny Wyrażanie emocji ruchem ▪ Kształtowanie radości z ruchu 	Strefa ruchu - przestrzeń, mata , podłoga, muzyka
<u>Pomagam Pani - mały pomocnik</u>	Uczy odpowiedzialności, troski o otoczenie, rozwija poczucie sprawczości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwijanie postawy współpracy ▪ Uczenie dbania o wspólne dobro -Budowanie nawyków porządku 	Strefa działań praktycznych - kącik do sprzątanía, pojemniki, zmiotka, konewka
<u>Czas odpoczynku – „Śpią misie”</u>	Uczy wyciszenia, samoregulacji emocji, regeneruje siły fizyczne.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój emocjonalny i fizyczny ▪ Nauka relaksacji i odpoczynku 	Strefa relaksu i odpoczynku -leżaczki, koce, przytulanki, delikatne oświetlenie
<u>Czytamy i oglądamy książeczki</u>	Rozwija mowę, koncentrację i zainteresowanie światem. .	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzbogacanie słownictwa ▪ Kształtowanie nawyku słuchania i skupienia ▪ Rozwijanie poznawczej ciekawości 	Strefa książki i ciszy – regał z książkami, poduszki, miękkie siedziska
<u>Moje emocje w lustrze</u> <u>Opiekujemy się misiem</u>	Rozwija empatię, rozumienie emocji własnych i innych, uczy troski.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kształtowanie świadomości emocjonalnej ▪ Rozwijanie empatii ▪ Nauka rozpoznawania uczuć 	Strefa emocji i opieki – lustro, lalki, pluszaki, poduszki, spokojna muzyka
<u>Porządkowanie w zabawie „Każda zabawka ma swój domek”</u>	Uczy porządku, konsekwencji, współpracy, rozwija poczucie odpowiedzialności.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wdrażanie do systematyczności ▪ Rozwijanie współpracy w grupie ▪ Uczenie zasad porządku i organizacji 	Strefa zabawy / regały z pojemnikami oznaczonymi obrazkami
<u>„Do zobaczenia jutro”</u>	Buduje rytuał dnia, daje dziecku poczucie stabilności i radość z bycia częścią grupy.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utrwalanie rytmu dnia ▪ Rozwijanie komunikacji i relacji 	Strefa społeczna – krąg pożegnalny, muzyka, piosenka końcowa

Graficzny harmonogram aktywności w żłobku.

W naszych grupach prowadzony jest „Graficzny harmonogram dnia”. Na białych kartach znajdują się obrazki przedstawiające kolejne, codzienne powtarzające się punkty dnia. Po usłyszeniu umownego sygnału dźwiękowego dzieci wiedzą, że następuje zmiana aktywności – przesuwana jest wtedy strzałka wskazująca następny obrazek. Taki system daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności, a także stanowi dla dzieci zegar odmierzający czas. Umożliwia im, również świadome kontrolowanie kolejnych etapów dnia.

Plan opiekuńczo – wychowawczo -edukacyjny zatwierdzony dnia.....

Do stosowania od dnia ..... Podpis dyrektora.....